ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **J. V.**, zast. JUDr. Janem Dobrovolným, advokátem se sídlem Náměstí 75, Valašské Meziříčí, proti žalovanému: **Zeměměřičský a katastrální inspektorát v Brně**, se sídlem Moravské náměstí 1/1, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Z. M., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. ZKI BR-O-170/931/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2017, čj. 29 A 45/2015-52,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný shora specifikovaným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, ze dne 6. 11. 2014, čj. OR-222/2014-810-15. Tímto rozhodnutím katastrální úřad rozhodl podle § 36 odst. 4 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále jen „katastrální zákon“) takto: *„Nesouhlasu J. V. ze dne 25.9.2014 s provedenou opravou chyby v údajích katastru nemovitostí v katastrálním území (dále k.ú.) H. se nevyhovuje a i nadále bude v katastrálním*

operátu v souboru geodetických informací evidován zákres vlastnické hranice mezi p.č. X a p.č. X, p.č. st. X, p.č. X podle výsledků obnovy operátu a podle neměřického záznamu č. 1615.“ Žalobu proti rozhodnutí žalovaného krajský soud zamítl.

[2] Krajský soud uvedl, že podstata celé věci stojí na posouzení, zda obnovený katastrální operát katastrálního území H. v části „B.“ ve vztahu k žalobcově parcele č. X obsahoval chybu, jež byl katastrální úřad, potažmo žalovaný, povinen opravit. *In concreto* žalobce v žalobě namítal, že břehy parcely č. X, jež je vodním tokem (mlýnským náhonem), mají být rovnoběžné. Krajský soud, vycházeje z judikatury Nejvyššího správního soudu, uvedl, že k tomu aby nepřesnost zobrazení v katastrální mapě byla chybou ve smyslu katastrálního zákona, musí dojít k překročení odchylek stanovených vyhláškou č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále jen „katastrální vyhláška“). S touto otázkou se správní orgány vypořádaly dostatečným způsobem a dospěly k závěru, že k překročení dovolených mezních odchylek podle katastrální vyhlášky nedošlo. Zároveň nedošlo ani ke zřejmému omylu při obnově katastru. Krajský soud dodal, že smyslem řízení o opravě chyby je uvedení evidovaných údajů do souladu se skutečným obsahem listin, které má katastrální úřad k dispozici.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost.

[4] Stěžovatel obsáhle zrekapituloval jak průběh správního řízení, který předcházel rozhodnutí žalovaného, tak svůj postup, jímž se domáhal odstranění části budovy č. p. X a plotu, které byly podle jeho názoru postaveny na jeho parcele. Uvedl, že v důsledku nepřesných podkladů, na jejichž základě byl zpracován znalecký posudek, z něhož se vycházelo při digitalizaci, došlo k nepřesnému převodu zákresu hranic parcel ze stávající katastrální mapy do digitalizované katastrální mapy. To mělo za následek, že budova č. p. X se již nenachází na stěžovatelově parcele, ale na parcele ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení.

[5] Stěžovatel namítl, že z výše uvedeného je zřejmé, že na straně správních orgánů došlo v minulosti v souvislosti s chybnou digitalizací katastrální mapy ke zřejmému omylu podle § 44 odst. 2 katastrálního zákona (stěžovatel měl zřejmě na mysli § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky; pozn. NSS) a není proto nutné k provedení změny – uvedení do původního stavu, tj. před digitalizací – doložit výsledek zeměměřičské činnosti a písemný souhlas vlastníků.

[6] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil I. a II. výrok napadeného rozsudku a aby věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že setrvává na svém vyjádření k žalobě, podle kterého nepochybil po stránce věcné ani procesní.

[8] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[10] Podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona *[n]a písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.*

[11] Podle § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky *[ch]ybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, a to geometrické a polohové určení, číslo parcely, údaj o právu, upozornění, druh pozemku, způsob ochrany nemovitosti, způsob využití nemovitosti, údaj o budově včetně údaje o její dočasnosti, údaj o jednotce, cenový údaj a údaj pro daňové účely katastrální úřad opraví na základě původního výsledku zeměměřické činnosti nebo listiny, která byla podkladem pro zápis tohoto údaje do katastru, a v případě chyby vzniklé zřejmým omylem při obnově katastrálního operátu i na základě výsledků zjišťování hranic.*

[12] Krajský soud se v napadeném rozsudku vyjádřil jak ke zřejmému omylu ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, tak k nepřesnosti ve smyslu § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Podrobněji se zabýval nepřesností zobrazení parcely č. X v oblasti „B." v katastrální mapě, neboť stěžovatel v žalobě argumentoval překročením mezních odchylek stanovených katastrální vyhláškou. Zároveň krajský soud vyložil, jak je v judikatuře vykládán neurčitý pojem *zřejmý omyl* a uvedl, že v souzeném případě o zřejmý omyl nejde. Proti tomuto závěru vznesl stěžovatel kasační námitku, neboť je podle něj evidentní, že ke zřejmému omylu došlo.

[13] V rámci výkladu pojmu *zřejmý omyl* nestačí pouze tvrdit, že evidence v katastru je chybná. Nejvyšší správní soud se výkladu tohoto právního pojmu v minulosti opakovaně věnoval. Byť se velká část jeho dosavadní judikatury vztahuje k předchozí právní úpravě opravy chyby v katastru zakotvené v § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, lze z této judikatury vycházet, jelikož právní úprava byla převzata do současného katastrálního zákona v téměř nezměněné podobě. Na některá přiléhavá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zabývající se výkladem pojmu *zřejmý omyl* ve svém rozhodnutí již správně poukázal krajský soud (srov. např. rozsudky ze dne 17. 1. 2008, čj. 1 As 40/2007-103, publ. pod č. 2098/2010 Sb. NSS, ze dne 13. 3. 2013, čj. 7 As 187/2012-31, ze dne 23. 1. 2014, čj. 7 As 123/2013-28, ze dne 22. 1. 2015, čj. 7 As 257/2014-24).

[14] V rozsudku ze dne 11. 6. 2009, čj. 7 As 71/2008-48, Nejvyšší správní soud k pojmu zřejmý omyl uvedl, že „*§ 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona* [pozn.: § 36 odst. 1 písm. a) současného katastrálního zákona] *je nutno vykládat v tom smyslu, že se jedná o zřejmý omyl, kdy při zobrazení hranic pozemků v katastrální mapě dojde k tomu, že zakreslení v katastrální*

mapě není ve shodě s podklady pro zakreslení hranice. Katastrální úřad proto při posuzování toho, zda jsou zobrazení ve shodě s podklady, posuzuje pouze to, zda je takové zobrazení ve shodě s vlastnickými právy do té míry, že posuzuje zakreslení hranic v katastrální mapě s ohledem na obsah listin, které má k dispozici. Také v případě vytyčení hranic v terénu pracovník, který toto provádí, vychází ze stávajících údajů měřické dokumentace a pokud takové podklady nejsou k dispozici, tak vytyčení vychází ze zobrazení v katastrální mapě. Pokud dojde k vytyčení hranice v souladu s nezpochybnitelnými a správnými údaji v katastru a takto v terénu vytyčená hranice neodpovídá skutečně reálně v průběhu desítek let zaužívané hranici pozemků mezi vlastníky (např. plot), nelze tuto situaci řešit opravou katastrálního operátu. ‚Posunout' vytyčenou a v katastru vyznačenou hranici do polohy, v jaké ve skutečnosti probíhá, je možno jen v případě existence a doložení příslušných právních titulů katastrálnímu úřadu, které by k takovému novému vytyčení a novému zakreslení do katastrální mapy opravňovaly (dohoda vlastníků, soudní rozhodnutí civilního soudu). Pokud však dojde k vyznačení (a dle údajů v katastru k následnému vytyčení) hranice v důsledku zřejmého omylu, tedy dojde k rozporu zakreslení s obsahem podkladových listin, je na místě řízení ve věci opravy ve smyslu § 8 katastrálního zákona". V rozsudku ze dne 5. 6. 2008, čj. 1 As 46/2008-134, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„k opravě chyby v katastru nemovitostí podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona spočívající v nesprávně zakreslené vlastnické hranici může katastrální úřad přistoupit jen tehdy, byla-li hranice zakreslena v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovou listinou a současně vlastníci hraničících pozemků průběh hranice nezpochybňují a v minulosti jej neměnili. Uvedené podmínky přitom musí být splněny kumulativně. Pokud by byl průběh hranice mezi vlastníky sporný, je o něm s konečnou platností oprávněn rozhodnout jen soud v nalézacím řízení k návrhu některého z vlastníků; katastrální úřad však v takovém případě opravu chyby provést nemůže.*"

[15] K opravě chyby v katastru podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona tak může katastrální úřad přistoupit jen tehdy, pokud byla hranice mezi pozemky zakreslena v katastru v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovými listinami, které má k dispozici, a zároveň vlastníci hraničních pozemků průběh hranice nezpochybňují a v minulosti je neměnili; jinými slovy mezi vlastníky sousedících pozemků neexistuje spor o geometrické a polohové určení hranice. O omyl zřejmý se jedná pouze v případě, že je chyba v katastru naprosto evidentní. Tento omyl musí být zřejmý ve vztahu ke všem dotčeným subjektům, tj. vlastníkům sousedících pozemků. Chyby v katastru, k jejichž zjištění se katastrální úřad neobejde bez podrobného zkoumání právní a skutkové stránky případu, nejsou způsobeny zřejmým omylem. Vedle toho pouhý nesoulad mezi hranicí v katastru evidovanou a v terénu skutečně užívanou není důvodem pro opravu údajů zapsaných v katastru (srov. rozsudky NSS ze dne 11. 1. 2011, čj. 8 As 24/2010-112, ze dne 13. 4. 2017, čj. 10 As 307/2016-38).

[16] V souzeném případě Katastrální úřad pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, na základě žádosti stěžovatele o opravu chyb v katastrálním operátu shledal, že obnovený operát v části parcely č. X v oblasti „B." obsahuje chybu, kterou neměřickým záznamem č. X opravil; šlo o opravu zákresu hranice mezi parcelou č. X ve vlastnictví stěžovatele a parcelami č. X a č. st. X ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení. Stěžovatel s opravou chyby nesouhlasil. Osoba zúčastněná na řízení s provedenou opravou naopak souhlasila. Je tak zřejmé, že spor o průběh hranice mezi stěžovatelovou parcelou a parcelami ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení v době rozhodování správních orgánů trval a trvá i nadále. Sám stěžovatel v průběhu řízení několikrát konstatoval, že hranice je

sporná a v kasační stížnosti vyjádřil nesouhlas s podklady pro digitalizaci. Podstatou argumentace stěžovatele je jeho právní názor, dle něhož právě v řízení o jeho nesouhlasu s opravou chyby v katastru měl být tento spor vyřešen. (Stěžovatel *de facto* žádal, aby došlo k opravě opravy, maje za to, že oprava byla katastrálním úřadem provedena zřejmým omylem nesprávně.) To však je názor mylný.

[17] Nejvyšší správní soud s odkazem na shora uvedenou judikaturu uzavírá, že za situace, kdy je vlastníky sousedních parcel zpochybňován průběh hranice mezi parcelami, je vyloučen postup podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Jestliže nedojde k dohodě mezi hraničními sousedy, na řadu přichází jiné prostředky obrany, např. řízení před soudem rozhodujícím občanskoprávní spory. Vznikne-li totiž spor o to, kudy probíhá hranice sousedících pozemků, není jistý ani rozsah vlastnického práva; k jeho posouzení nemají zeměměřičské a katastrální orgány pravomoc, a tudíž o těchto otázkách nejsou povolány autoritativně rozhodovat ani soudy v řízeních přezkoumávajících postupy těchto orgánů v řízení dle soudního řádu správního.

[18] K výhradě stěžovatele dovozující, že *„geometrické určení parcel musí být před obnovou i po ní totožné“* připomíná Nejvyšší správní soud svůj rozsudek ze dne 11. 1. 2011, čj. 8 As 24/2010-112, v němž výslovně uvedl: *„Lze souhlasit i s tím, že obnova katastrálního operátu novým mapováním nemůže být již z podstaty věrnou kopií operátu, který má nahradit. Naopak, je procesem technického zdokonalování a upřesňování souboru geodetických informací, a proto odlišnosti mezi původní mapou evidence nemovitostí a výsledky nového mapování nelze bez dalšího považovat za důkaz chybného výsledku obnovy.“*

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

[21] Osoba zúčastněná na řízení nemá podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť ji žádné povinnosti uloženy nebyly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 4. května 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu